

нейтральності поглядів на відповіді моделі; відповіді можуть бути недостовірні чи неточні, без урахувань специфіки [1].

Отже, ChatGPT не є черговою іграшкою, адже його можна застосовувати у процесі навчання, у бізнес-процесах та інших галузях. На етапах випробовування чат бот потребує контролю результатів роботи, оскільки штучний інтелект може робити помилки.

Список використаних джерел

1. ChatGPT доступний в Україні: що це таке і як він змінить освіту? – Електронний ресурс – Режим доступу до ресурсу: <https://osvitoria.media/experience/kontrolnu-napyshe-shtuchnyj-intelekt-shho-take-chatgpt-ta-yak-vin-zminyut-osvitu/>
2. Нова “віртуальна” реальність: які переваги та загрози несе ChatGPT для нашої освіти? – Електронний ресурс – Режим доступу до ресурсу: <https://ceit-blog.ucu.edu.ua/vykladannya/nova-virtualna-realist-yaki-perevagy-ta-zagrozy-nese-chatgpt-dlya-nashoyi-osvity/>
3. CHATGPT – що це за технологія, її переваги та недоліки, подальші перспективи – Електронний ресурс – Режим доступу до ресурсу: <https://www.itbox.ua/ua/blog/chatgpt--scho-ce-za-tehnologiya-yiyi-perevagi-ta-nedoliki-podalshi-perspektivi/#%d0%9f%d1%96%d0%b4%d1%81%d1%83%d0%bc%d0%ba%d0%b8>

*Іванова Світлана Миколаївна,
к.пед.н., ст. дослідник
Інститут цифровізації освіти
Національної академії педагогічних наук України,
м. Київ*

РЕФЕРАТИВНО-АНАЛІТИЧНА БАЗА ДАНИХ DIMENSIONS – ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ РЕСУРС ДЛЯ ПІДТРИМКИ НАУКОВЦІВ

В реаліях сьогодення велика кількість наукових даних призвела до проблеми виділення актуальних і якісних досліджень. З цією метою створено наукометричні міжнародні бази даних (БД), що статистичними методами визначають кількісні та якісні показники вчених, публікацій, наукових установ й університетів, колективів і видань. Головною умовою для сприяння розвитку потенціалу науки та

освіти й активізації міжнародної наукової співпраці є відкритий безкоштовний доступ до наукових публікацій [1].

Однією з найпотужніших пошукових програм у світі є реферативно-аналітична БД *Dimensions* [2] компанії Digital Science & Research Solutions Inc., що розміщена на платформі <https://www.dimensions.ai>. У 2020 р. розробники БД заявили про включення до платформи Dimensions понад 1,4 млн наборів даних як нового типу контенту, що доступні для всіх користувачів безкоштовно. Набори даних – шостий тип даних, що додаються до Dimensions після грантів, публікацій, цитування, альтернативних метрик, клінічних випробувань та патентів.

Станом на березень 2023 р. Dimensions **містить**: понад 134 млн публікацій із понад 70 тис. журналів; 12 млн наборів даних із понад 100 світових репозиторіїв; понад 151 млн патентних записів із 243 країн; 6 млн грантових записів, 239 млн згадувань онлайн, 933 тис. програмних документів та ін. БД також включає 21 млн посилань на дослідників, 351 тис. – на спонсорів.

Компанія Digital Science розробила Dimensions як найбільший у світі дослідницький та інноваційний ресурс для підтримки науковців, які розробляють дослідницькі стратегії та керують інноваціями. За допомогою цієї БД можна побачити минуле, теперішнє та майбутнє наукових досліджень. Отримання інформації з журналів всього світу, а також препринтів, наборів даних, матеріалів і книг, а також визначення майбутніх тенденцій за допомогою грантового фінансування робить Dimensions **більше ніж просто БД**.

Використання Dimensions забезпечує масштабний огляд наукових досліджень, включаючи профілі дослідників і наукових організацій та глобальні тенденції. За допомогою цієї БД можна використовувати потужність опрацювання природної мови, штучного інтелекту та машинного навчання, щоб отримати інформацію з великої кількості документації та даних. Широкий діапазон і функціонал пошукових можливостей БД допомагає зрозуміти, хто і що є рушієм наукових відкриттів, звідки може виникнути наступна інновація та надає можливість пошуку кола дослідників для її реалізації. Платформа Dimensions є найкращим дослідницьким інструментом завдяки доступності та гнучкості. Надаючи дані користувачам різними способами, Dimensions **пропонує**: програми

візуальної панелі інструментів, що допомагають вирішити конкретні дослідницькі завдання; API Dimensions для створення власних програм; неопрацьовані дані через Dimensions у Google BigQuery в реляційній БД, що дозволяє здійснити широкомасштабний аналіз та інтеграцію даних в інші системи. Dimensions збагачує дані та цінність наукових досліджень.

За допомогою Dimensions можна вирішувати завдання різного роду – від пошуку необхідної наукової, технологічної, фінансової, нормативної інформації відповідно до заданих параметрів до вибудовування багаторівневих зв'язків між різними типами даних, що дозволяє відстежити повний ланцюжок дослідження від зародження ідеї та її фінансування через грант до результуючої публікації, з датасетами та патентами, отриманими винахідником. Цей інструмент також надає можливість знайти однодумців і за допомогою профілю дослідника та інтегрованих ідентифікаторів (ORCID, Researcher ID та ін.) сформувати зв'язки з потенційними партнерами.

Отже, Dimensions – це найбільша в світі БД дослідницької інформації. *Meta* розробників цього інноваційного ресурсу для підтримки дослідників – збагатити та пов'язати дані для користувачів: за допомогою ключових слів і понять, організацій, дослідників або класифікацій на основі машинного навчання, що об'єднує велику кількість даних в один зв'язаний набір даних.

Список використаних джерел

1. Спірін О. М., Іванова С. М., Кільченко А. В., Новицька Т. Л. Використання наукометричних баз даних і систем вебаналітики для моніторингу електронних наукових фахових видань. *Інформаційні технології в освіті*. Херсон, 2020. № 4 (45). С. 60-82. URL: <http://ite.kspu.edu./index.php/ite/article/view/825>.
2. Dimensions. Linked research data from idea to impact. URL: <https://www.dimensions.ai>.